

JUGOSLAVIJA – PUNOPRAVNI ČLAN GATT-a

I KONCESIJE I POVLASTICE

Dvadeset i petog kolovoza Jugoslavija je postala šezdeset i deveti punopravni član GATT-a. Od godine 1950. do 1959. bila je promatrač u toj međunarodnoj organizaciji, od 1959. do 1962. pridruženi, a od 1962. do 25. VIII 1966. privremeni član.

Zemlje članice GATT-a obavljaju oko 85 posto robne razmjene u svijetu. Oko 60 posto jugoslavenske robne razmjene sa inozemstvom ide preko zemalja članica GATT-a.

U toku dugih priprema u vezi s pristupanjem GATT-u – bilo je nekoliko osnovnih teškoća. Prije svega, Jugoslavija nije imala sistem stalnih carinskih tarifa. Stanje naše platne bilance bilo je jako neuravnoteženo.

Danas već imamo sasvim drugu situaciju. Donesen je zakon o stalnim carinskim tarifama, a stanje platne bilance pokazuje sve veću uravnoveženost i stabilnost. Prijedlog projektna carinska stopa od 23 posto, prema novom zakonu – iznosi sada 11,5 posto. Od oko 4.500 stavova iz carinske tarife, konsolidirana je carina za 197 proizvoda. Naime, za te proizvode carina se neće povećavati osim u izuzetnim okolnostima.

Sve je to rezultat privredne reforme i drugih mjer u toku njena sprovođenja.

U nastupajućoj tzv. »Kennedy-rundi«, koja u ekonomskom razvitu ide za tim da se carine i dalje smanje za 50 posto u slijedećih pet godina, zemlje članice GATT-a uzet će također učešće. To znači da nas tu čekaju daljnje koncesije u pogledu carina, ali isto tako i povlastice drugih partnera u GATT-u.

Da bi se bolje sagledala suština GATT-a, osvrnut ćemo se na postanak i razvoj te međunarodne organizacije.

GATT (General Agreement of Tariffs and Trades – Opći sporazum o carinama i trgovini) je nastao za vrijeme drugog zasedanja konferencije UN za trgovinu i zaposlenost u Ženevi između 10. i 30. listopada 1947. godine. Tada su prisutne zemlje usvojile Opći sporazum o carinama i trgovini kao privremeni instrument, dok tzv. Havanska povelja o Međunarodnoj trgovinskoj organizaciji ne stupi na snagu. GATT je bio zaključen na 3 godine, ali je kasnije stalno produžavan, pošto je postalo jasno da Havanska povelja neće uopće stupiti na snagu.

NA IX redovnom zasedanju GATT-a u Ženevi (28. X 1954 – 5. III 1955) znatno je izmijenjen i dopunjeno prvični tekst GATT-a. Ciljevi te organizacije formulirani su u članu 1. Sporazuma ovako: »Zemlje ugovornice potvrđuju da njihovi odnosi na području trgovine treba da budu takvi da pridonose podizanju životnog standarda, osiguranju pune zaposlenosti i što većeg realnog dohotka i efektivne potražnje. Nadalje, da pridonose punom korištenju svjetskih privrednih izvora i ekspanziji proizvodnje i razmjene dobara, kao i pregresivnom unapređenju privrednog razvoja zemalja ugovornica.«

U svome prvom dijelu, koji vrijedi za sve zemlje članice, GATT sadrži okvirne propise o vodenju istovremenih carinskih pregovora na bazi reciprocite i ozakonjenje opće primjene klauzule o najvećem povlaštenju. (Klavzula najvećeg povlaštenja – Clause da la nations la plus favorise – je sporazum prema kojem se zemlje ugovornice obavezuju da će sve najveće povlastice u međunarodnoj razmjeni, prema bilo kojoj zemlji, primjenjivati i na tu drugu zemlju ugovornicu).

Drugi dio GATT-a, koji predstavlja zbirku propisa o međunarodnoj trgovini, obavezan je za zemlje ugovornice samo u onoj mjeri u kojoj su njegove odredbe u skladu sa njihovim unutrašnjim zakonodavstvom.

Treći dio GATT-a, koji sadrži proceduralne propise i formulira izvjesne principe, obavezan je za sve zemlje ugovornice.

Redovna zasedanja GATT-a daju potreban okvir za carinske pregovore koji se vode bilateralno, ali ostvareni sporazumi o snižavanju ili konsolidaciji carinskih stavova imaju primjenom Klauzule najvećeg povlaštenja multilateralni karakter, tj. vrijede među svim zemljama ugovornicama.

Jedan od osnovnih ciljeva GATT-a je da carine učini glavnim, pa čak i jedinim sredstvom zaštite unutrašnjeg tržista i da prednosti koje proučište iz recipročnog odobravanja carinskih koncesija ne budu ugrožene primjenom drugih mjer. Da bi se to postiglo, odredbe GATT-a načelno zabranjuju uvođenje i održanje kvantitativnih ograničenja, reguliraju primjenu tzv. antidumpinških i kompenzacijonih carina i višestrukih deviznih tečajeva, te zabranjuju primjenu svih mjer tzv. administrativnog protekcionizma.

Odredbe sporazuma, naročito one koje su revidirane amandmanima od 1955. godine, vode računa o potrebama zemalja u razvoju »da provode u život programe i mjeru privrednog razvijanja, u cilju podizanja općeg životnog standarda svoga stanovništva.«

J. Č.

„Kidričevci“ idu naprijed

Unatoč izvjesnim teškoćama, a tu se u prvom redu misli na problem nabavke sirovina, jer su vlastiti kapaciteti u Lozovcu sasvim nedovoljni za opskrbu sa sirovim aluminijem, TLM »Boris Kidrič« ispunjava plan-ske zadatke.

Naime, u prvom polugodištu ove godine proizvedeno je 3.103 tone aluminijskih legura ili 32,1 posto više nego u istom razdoblju prešle godine. Proizvodnja gline povećala se od 2.741 na 4.288 tona, dok je proizvodnja

Stvoriti povjerenje

(Nastavak sa 1. strane)

Ima diskusija u gradu o radnim organizacijama, pa i o našoj. Mi se ne možemo tome protiviti. To treba preispitati i poduzeti pozitivne i konstruktivne mjeru. Usljed prošlih događaja zapostavili smo ideološko-politički rad u organizaciji SK, prijem novih članova i druge aktivnosti. Sada je vrijeme da težimo za novim poletom i novim procvatom.«

TOMO KRUNIĆ pozdravio je prisutne u ime OK SK Šibenik.

Na početku svoga osvrta na ovaj sastanak rekao je: »Očekivao sam malo drukčiji sastanak od ovoga. Ne da se iznose događaji koji su svima vama dobro poznati, koliko da se preispitaju neki postupci vaše organizacije u smislu da li se uviđek postupalo pravilno metodski. Često smo puta kao Komitet kritikovali ovu organizaciju da radi samo ono što dođe iz Komiteta. Rad te organizacije bio je mrtav. Možda baš i radi proteklih događaja. Svi se vi mnogo žestite na neke stvari. Čemu, na primjer, nepovjerenje prema sudskim organima u vrijeme sudjenja Lipoviću? Mogli ste da mnoge stvari riješite unutar kolektiva. Na to imate pravo. To vam je i dužnost. Druga je stvar, međutim, pitanje materijalne istine na sudu. To treba strogo razlikovati. Psihologa nepovjerenja prešla je sve granice. Tražio se sastanak sekretara osnovnih organizacija, kako bi oni izvršili pritisak na sud da se Lipović kazni najmanje dvije godine. Treba da se bacite na druge probleme kod vas.«

Mi vidimo da vam pada odnos između osobnih dohodaka i fondova. Istina, stojite bolje nego prije. Učinili ste značajne stvari, ali djelomično su na vaše fondove utjecali i instrumenti.

Treba sada vidjeti što je rezultat tih instrumenata, a što vašega rada.«

BOŠKO MANDIĆ: »Čini mi se da se ovde kritikuje osnovnu organizaciju »Vodovoda«, a brani Općinski komitet.«

Osvrnuo se zatim na slučaj Cogelje i rekao da je taj drugi rehabilitiran tek kada je Lipović kažnjen sudski.

– Mi smo isli naprijed. Po-

rasli su nam osobni dohoci za 50 posto. Dijelimo i viškove. Sve je to prije sebi i svojima

nije došlo iz vašeg kolektiva.

Jedan diskutant je rekao da ne želi da se ponovi »Autotransport« ili »Mesopromet«. To je otvoreno sumnja u Tužilaštvo. Voden je iscrpan postupak u slučaju »Mesoprometa« i našlo se da nikakvom krivičnom gonjenju nema mesta.

U svim vašim materijalima koje ste slali Komitetu nije ispisano, kako se tako dugo čitava stvar mogla odvijati. Malo je stvar čudna, ma koliko netko korumpirao vlast.«

Spomenuli ste jedinstvo članova SK. Ne radi se o jedinstvu onda kada treba odlučiti tko će biti u radničkom savjetu, a tko ne. Treba postići idejno jedinstvo u vašim redovima.

Niste se samokritički osvrnuli na neke stvari u vašem poduzeću. Ne radi se o tome da li ste bili u pravu da nekoga gonite ili ne. To je redu, o tome nema spora. Treba da se bacite na druge probleme kod vas.«

Mi vidimo da vam pada odnos

između osobnih dohodaka i fondova. Istina, stojite bolje nego prije. Učinili ste značajne stvari, ali djelomično su na vaše fondove utjecali i instrumenti.

Treba sada vidjeti što je rezultat tih instrumenata, a što vašega rada.«

BOŠKO MANDIĆ: »Čini mi se da se ovde kritikuje osnovnu organizaciju »Vodovoda«, a brani Općinski komitet.«

Osvrnuo se zatim na slučaj Cogelje i rekao da je taj drugi rehabilitiran tek kada je Lipović kažnjen sudski.

– Mi smo isli naprijed. Po-

rasli su nam osobni dohoci za 50 posto. Dijelimo i viškove. Sve je to prije sebi i svojima

dijelio Lipović. Znamo mi što se ovdje događalo tokom 10 godina, a Lipović se kasnije od nekih djela oslobađa radi nedostatka dokaza. A moj iskaz od 16 stranica nije ništa vrijedio.«

MARKO ŽIVKOVIC, član CK SKH: »Mislim da ovakvo prisutanje problema, kako je je postavljeno ovde, nije na mjestu. Ne radi se o »trčanju za vještictvima«, već o raščišćavanju zloupotreba na svim nivoima. To je došlo do izražaja na IV plenumu. Taj duh treba da prevlada i ovde. Nisu potrebne vike ni svade. Ako netko kritikuje ovu organizaciju, neka dokraj razjasni svoj stav. Ja sam za to da ovakvi sastanci budu radni sastanci, gdje će se konstruktivno rješavati. Nisu potrebni vatrene govorovi, već disciplina i staloženost. Ne možemo napadati drvljem i kamenjem. Stvaranje grupica unutar SK ne vodi rješavanju problema. Kad se diskutira o tome tko će biti član radničkog savjeta, onda iza toga ne treba da stoji organizacija SK, već svi radni ljudi. Mi komuniti nismo tu da se izdignemo iznad radnih ljudi. Upravo zato što smo avantgardni, mi moramo težiti istinskoj demokraciji. Likvidiranje birokratizma ne smije urediti stvaranjem drugog oblika birokracije.«

U vašem kolektivu do 1962. nije bilo samoupravljanja. Odlicivala je nekolicina. Zato je to kasnije teško išlo.«

Cetvrti plenum je proglašao da »čovječek čovjeku ne bude vuk«. Ako dalje tako budemo navlačili u toku ovoga otvorenog procesa, ići ćemo na ruku našim neprijateljima. Mi težimo za tim da se u potpunosti ostvari privredna reforma i potpuno samoupravljanje radnih ljudi.«

Morate se više orientirati na unutrašnje probleme. Nema interes kolektiva iznad interesa radnih ljudi. A interesi radnih ljudi su i interesi kolektiva. Treba tražiti nova rješenja u poslovanju, u otvaranju novih radnih mjesti, u produktivnosti, i tako dalje.

Socijalizam vodi bitku za ljudi, a ne za profit. Od čovjeka moramo stvoriti prijatelja, a ne vuka – zaključio je drugi Marko Živković. J. Č.

zabilježeno

Početkom rujna zadruga »Jedinstvo« počet će otkupljiva suhe smokve od domaćinstava sa svoga područja. Najviše smokve, kako se predviđa, bit će otkupljeno u Dubravicom Grebašćici i Vrpolu. U zadru se nadaju da će otkupiti oko 800 tisuća kilograma suhih smokava.

Radničko sveučilište u Šibeniku završilo je upis u tečaje francuskog, engleskog, talijanskog i njemačkog jezika. Ti tečajevi raditi će u Centru za strane jezike. Pored toga, ove godine u Radničkom sveučilištu biti upriličeni tečajevi za osnovno opće obrazovanje radnik. Oni su u prvom redu namijenjeni zaposlenim u privrednim kolektivima.

U Šibeniku će 4. rujna doploviti grupe pionira iz Sovjetskog Saveza. Oni u našu zemlju dolaze kao gosti sarajevskog dječjeg lista »Male novine«. U vrijeme boravka u Šibeniku će premašiti opće obrazovanje radnik. Oni su u prvom redu namijenjeni zaposlenim u privrednim kolektivima.

U Šibeniku će 4. rujna doploviti grupe pionira iz Sovjetskog Saveza. Oni u našu zemlju dolaze kao gosti sarajevskog dječjeg lista »Male novine«. U vrijeme boravka u Šibeniku će premašiti opće obrazovanje radnik. Oni su u prvom redu namijenjeni zaposlenim u privrednim kolektivima.

Kinematograf »20. aprila« zavoren je već blizu dva mjeseca. Za to vrijeme kinematograf renoviran. Kako smo obavijestili u upravi Kino-poduzeća »20. april« primit će posjetio predstava — 1. rujna. (B)

Sličice iz privrede

KOLIKO JE UČESCE UTROŠENIH SREDSTAVA U UPUTNOM PRIHODU?

U prvom polugodištu ove godine utrošena sredstva učestvovala su u ukupnom prihodu Šibenske privrede sa 71,6 posto. U odnosu na prešlo godišnje šest mjeseci troškovi proizvodnje porasli su u industriji za 4,7 posto, u gradevinarstvu za 3 posto, u saobraćaju za 0,9 posto, u zanatstvu za 3,6 posto i u komunalnoj djelatnosti za 5 posto.

KOLIKO JE MANJE ZAPORNOSTI?

Veći broj šibenskih privrednih organizacija zapošljavaju je u prvom polugodištu ove godine manje radnika nego u istom razdoblju prešle godine, i to: Drveni kombinat 2 posto, industrija »Krk« 14 posto, ribarski kombinat »Kornat« 35 posto, »Izgradnja« 290 posto, »Slobodna plavidla« 55 posto, »Luka« 26 posto, »Zelenila« 13 posto i »Vodovod i kanalizacija« 12 posto.

TVORNICA ELEKTRODA I FEROLEGURA POVEĆALA PROIZVODNU

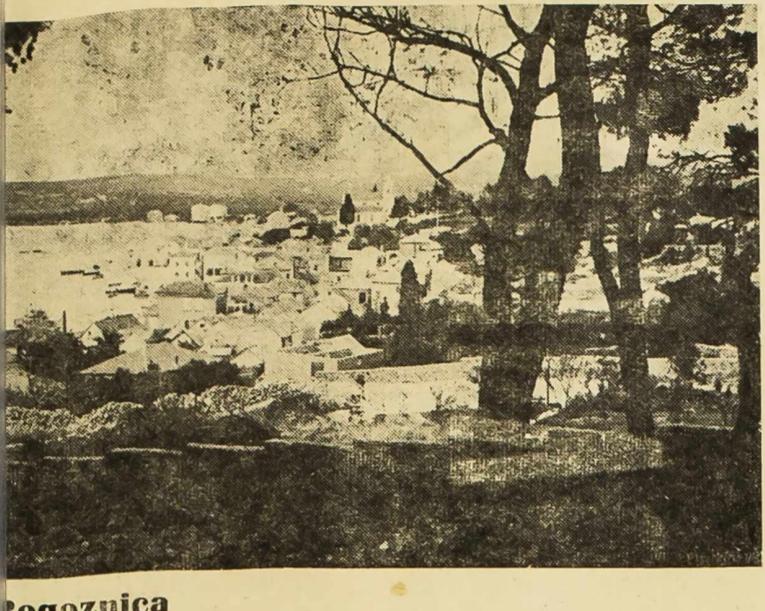
U prvom polugodištu ove godine Tvornica elektroda i ferolegura proizvela je 7.829 tona feromangan ili 45 posto više nego u istom razdoblju prešle godine. Proizvodnja silikomangana povećana je za 104,7 posto, elektroda za 62,9 posto i proizvodnja raznih masa za 8,7 posto. Konkretnije govorče, proizvodnja ferolegura porasla je za 58,8 posto, a elektroda i mangan za 21,6 posto.

»JADRANKA« U NEPOVOLJNOM POLOŽAJU

U odnosu na prošlogodišnje

Ni polugodišnja analiza poslovanja Zajednice socijalnog osiguranja, kojom su se bavili skupštinarji na sjednici od 25. VIII., ne govori mnogo o tome što će do kraja godine biti Fondom zdravstvenog osiguranja. Izvještaj registriira polugodišnji deficit od blizu 116 milijuna starih dinara, i to za područje Šibenika 64, a za područje Drniša 52 milijuna. Odakle toli deficit? Podaci nam opet govore da glavni razlog leži u podražaju planskih prihoda, a to opet zbog niskih osobnih dohodaka na našem terenu i zbog pada broja zaposlenih radnika. Tako smanjenje iznosi oko 110 milijuna, na šibenskom području 73, a na drniškom 37 milijuna starih dinara, dok je broj zaposlenih radnika u Šibeniku manji za 540, a u Drnišu za 261 u odnosu na polugodište prešle godine manje je u Šibeniku 533, a u Drnišu 29.

Deni za takav svoj rad po 100.000 dinara.

Rogoznica

PODVOJENOST

Kraj kolovoza. Rogoznica je tiha i nekako nepomična kao za dugih jesenskih ili zimskih dana. U njoj je malo posjetiaca, malo automobila, a plaže su uspavane tišinom. Bogata vegetacija uokviruje gotovo nedirnuti ambijent.

Pri ulasku u Rogoznicu uvijek ista slika: kamenita neuređena obala, loš i dotrajao nasip, a put kroz šumoviti otok, što vodi do glavnog kupališta i naselja željezničara, u takvom je stanju da se po njemu automobili jedva kreću.

— Nema ni sredstava, ni volje, ni radne snage da se to uredi — rekli su nam u Rogoznici.

— Nešto sredstava se prikupilo samodoprinosom, kako bi se bar obala poslušnikom. To je djelomično učinjeno. Za časfaltiranje »trake« koja bi vodila preko obale i za sam nasip potrebno je 50 milijuna dinara. A tko će ih dati? — dodali su.

Rogoznicu nitko ne reklamira, nema ni svoga prospektka, a jedva se nađe i razglednica. Na rubu naše turističke regije i pet kilometara od Primoštenu ona razvija turizam — stihijski! Jer, kako drukčije shvati njeni očito zaostajanje.

Pa ipak, i Rogoznici je ove sezone, sve do prije kiša i zahladjenja, zabilježila porast posjetilaca, osobito inozemnih. Do početka listopada prošle godine u Rogoznici je boravilo 426 stranih gostiju. Ove godine, do 26. kolovoza, bilo ih je čak 537. Svi su bili smješteni u kućnoj radnosti. Ima u Rogoznici stanodavaca koji mogu osigurati dnevni pansion do 10—15 osoba. Ali, kao da šireg interesa za turizam u Rogoznici još uvijek nema.

— Ljudi grade svoje kuće, plove ili pak rade u tvornicama, a turisti ih mnogo ne zanima — čuli smo.

Time se nismo mogli složiti, jer u sezoni ipak svatko želi da nešto zaradi. Uostalom, mnogi su opsjedali prostorije turističkog društva da bi im poslao goste. Prije smo skloni vjerovanju da nema turističkog entuzijazma i širih inicijativa.

U mjestu, na primjer, postoji zadruga, ali ona do sada jedva da je prstom makla u turizmu, iako joj kao primjer mogu služiti zadruge u Primoštenu, Vodicama i Pirovcu, koje su učinile zaista mnogo.

Ove godine zabilježen je u Rogoznici i blagi porast domaćih turista. Do 13. listopada prošle godine boravilo ih je 322, a samo do 14. kolovoza ove godine — 319.

U mjestu nema restorana, a dvije privatne gostionice (»Planka« i »Jadran«) mogu dnevno osigurati oko 60 obroka. »Jadran« ima i 16 kreveta i do sada je ostvario više od 700 noćenja. Uz to, postoji i radničko odmaralište »Vračar« iz Beograda. Ipak je to samo kap vode u moru za veći turistički zamah.

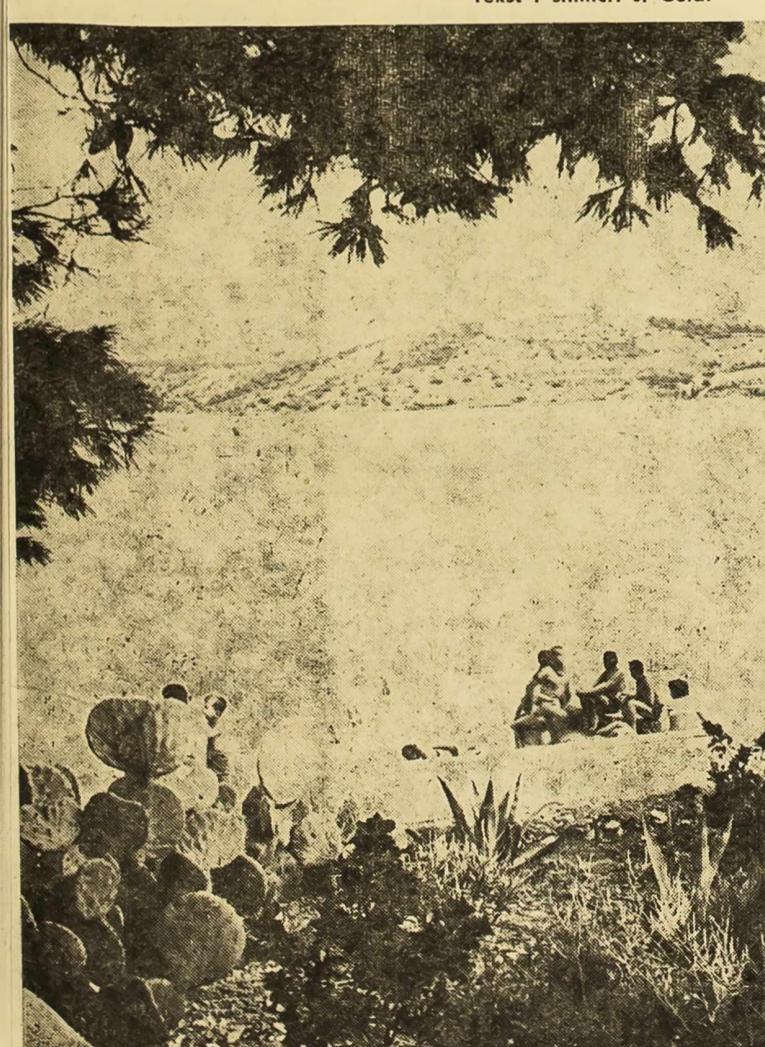
A zaista je šteta, jer bi po svome položaju i po svojoj interesantnosti Rogoznica mogla postati ono što je postao i njen susjed Primošten, samo da mnogo toga nije već dobrano »leglo«.

Još jednom treba ponoviti: za Rogoznicu nije bilo ni pomoći ni razumijevanja, ali ni sami mještani nisu pokazali dovoljno inicijativu i upornosti. Dapače, i sada tamо ima nesporazuma. Jedni, na primjer, žele osnovati drugi turistički društvo na kopnenoj strani mesta, kako bi oni koji tu stanuju ostvarivali veći promet. Ne radi se samo o otvaranju drugog ureda, nego o stvaranju druge organizacije — bar su nam tako rekli. A zar se zajedno zaista ne može?

Iako se turizam ne razvija samo od komplimenta, ipak treba nagnjeti da u Rogoznicu turisti dolaze i po pet, osam i više godina u za stopce i da o mjestu imaju mnogo povrhala.

Upravo je zato čudno da u Rogoznicu još nije stiglo »njeno vrijeme«.

Tekst i snimci: J. Čelar

Češća kontrola piva

U jednoj od prodavaonica za samoposluživanje poduzeća »Ishrana« prije nekoliko dana jedna je domaćica kupila dvije boce »Ožujskog piva«. Bile su umjereno hladne. Domaćica je slučajno primijetila da su na etiketama napravljeni zarezi na gornjem rubu kod brojeva 15, a na donjem rubu kod rimskog IV. To je značilo da je pivo proizvedeno i punjeno petnaest travnja ove godine!

Jedna od dvije kupljene flaše bila je već konzumirana. Domaćica se pobojala posljedica i drugu flašu nije otvarala.

Kad smo saznali za taj slučaj, interesirali smo se kod Tržišne inspekcije da nam objasni kolika je trajnost piva u flašama nakon njihova punjenja. Dobili smo odgovor da to zavisi, što je i logično, o temperaturi, svjetlu i vlažnosti. Ako se ne postupa prema propisima, pivo se može pokvariti i kroz dva dana.

Napomenuli smo da je na onim flašama bio »otisnut« dan punjenja 15. VIII. ove godine. U Tržišnoj inspekciji su to smatrali nemogućim, s obzirom na veoma veliku potrošnju pive i nedovoljnu proizvodnju. Sigurno se, rekli su, radi o grešci prilikom označavanja etikete. Umjesto 15. VIII. otisnuto je, vjerojatno, 15. IV.

No, od domaćice koja nam je ispričala gornji slučaj, doznavali smo još i ovo. Druga boca, koju nije otvarala, bila je zamučena. Kad ju je okrenula, na dnu su se pojavile sitne mrvice poput nekih krhotina ili tragova truleži. Iznad dna lebdio je žučasti oblak. U trgovini su joj tu flašu zamijenili za drugu.

Također smo saznali da neki prodavači skidaju etikete s pivskih boca. Zasto, to nije jasno!

U ovom slučaju nije bilo posljedica. MOŽDA se radilo o grešci kod označavanja, a možda i nije.

Iz toga ipak izvlačimo zaključak da bi trebalo vršiti česte i sistemske kontrole toga bezalkoholnog pića po prodavaonicama.

J. Č.

LUBENICE

Na tržnici našeg grada vlada na nekim mjestima prava nehigijena, i to samo radi jedne stvari: LUBENICA!

Naprosto je neshvatljivo koliko se toga voća gomila na tom mjestu. A svakoga dana stižu i novi kontingenti. Teško da grad to može uopće konzumirati, tim više što dobar dio lubenica nije osobite kvalitete.

Tokom dana na nekim se mjestima nakupi toliko kora i otpadaka, da se osjeća težak zadah truleži, i to u vrijeme kad bi tržnica moralta biti najurednija i najčišća, a ne da daje sliku smetišta.

I sam način prodaje lubenica vrlo je primitivan i nehigijenski, a pogotovo što se lubenice prodaju i na krisku, koje su često pune muha i na koje pada prašina.

Uveće to se mjesto pretvara u čudan ambijent, na kojem se više, galami i svada, na kojem se okupljaju kojekakvi ljudi koji izazivaju prolaznike ili pak same prodavače.

Takva slika ponavlja se iz godine u godinu. Hoće li se ona već jednom izmijeniti?

J. Č.

Njegova velika šansa

S jedio je na rubu ceste. Veliki šešir na glavi pokrivač mu je oči. Draškala ga topilina asfalta nakon jutarnjeg pljuska i prožinio neki ugodan umor u udovima. Poželi da zaspí. Podmetne pod glavu svoju naprtinju i prekrsti ruke na grudima.

Sjećao se on kada je kao dječak satima sjedio na ugrijanom pjesku kraj obale — dok bi mu sunce žarilo bedra. Dremuckao bi tako dok ne bi došao brod s bijelim jedrima i odvezao ga preko duboke uvale u očev vinograd. Odnio bi ručak ocu i braču i nastavio da se penje proplankom, pa uz brdo, da bi odatle promatrao pučinu i grad u daljinji...

Nasmijao se: bili su to nezaboravni dani! Imao je i djevojku — u četrnaestog godinu!

— Ric-o-o-o! — zvala bi ga. Glas bi joj odjekivao utrinama.

— Ric-o-o-o, dolaze, evo ih dolaze!

To bi se vraćali ribari.

Promatrao je cestu kroz onaj krajčak prostora što mu je ostajao između lica i šešira.

— Rico! — izgovori glasno. Rico, imao si tamnu kovrčastu kosu i nikad te nisu zvali imenom — Stipe! — ponovi samome sebi. Danas imao dvadeset i sedam i zovu te Stiv. U duhu vremena!

Nema više ni tamne kovrčaste kose ni djevojke. Ni romantičnih uvala, ni bijelih brodova. Nema tišine i bezbrige dječačke... Prekosi se zbog takvih misli. Zapali cigaretu i zamisli se: Kako će biti kad budem imao pet godina više?

— U budućnosti — izgovori lagano. Doći će tada i moja »velika šansa«. Naprotiv, znam da će doći.

Automobilu su vrtoglavno odmicali, ostavljaljući za sobom val avjetra i vonj izgorjela benzina. Štotine, tisuće vozila kretalo se kolozom što su ga okruživali niski brežuljci. U daljinu su se nazirali obrisi visokog zvonika katedrale u gradu Dijonu.

Prije nego što je stigao u taj grad rekli su mu da će, ako ništa drugo, na svakom koraku nailaziti na — vino i da je Dion centar pokrajine Bourgogne, poznate po najboljim francuskim vinima.

Ovdje na cesti žurili su u pravcu Pariza deseci kamiona-cisterni. Velika trgovina brinula se da metropolu, krcatu turističku, ne ostane žedna!

Stipe ustane. Do Pariza preostalo je još više od 200 kilometara.

Učini mu se da bi bilo dovoljno da se pomakne samo nekolicinu koraka prema sredini ceste i da se prepusti svoj strelovitost rijeći pa da brzinom od 130 kilometara na sat dove pravo na pariški Place de la Republique!

Ali, vidio je da na dosadašnji način neće nikada stići, jer se tu nitko ne zaustavlja. U Dijonu su mu bili savjetovali da se »spusti« kojih stotinu i dvadeset kilometara južnije, do Lyona, pa da onda nastavi put najbržim francuskim ekspresom PLM (Paris-Lyon-Marseille) do Pariza.

— Dovraga — progunda Stipe kada je stao računati. Za toliko franaka mogao bih letjeti i avionom! — reče.

Pogleda na sat. Bilo je deset sati izjutra. Znao je da se u to vrijeme vozači kamiona zaustavljaju na parkiralištu radi doručka. Pošao je rubom ceste do obližnje pumpne stanice — koji kilometar dalje.

U kabini velikog furgona bilo je mjesto, a vozač je bio ljubazan i vedar čovjek. Mislio je za Stipe da je Nordijac ili Nijemac. Objasnjenje da dolazi iz Jugoslavije, sa Jadranom, Francuz pohrapiti značajnom grimasmom: »Oh, la-la, monsieur! Krećimo onda!«

— Sunce žarko, mogao bih do Rouena stići još večeras, ako mi bude ovako islo! Dobar sam ja momak, zaista! — uzdahnje i ohrabri se.

— Od Pariza do Rouena ima oko 130 kilometara — računao je u sebi.

Znatan porast prihoda

Prema analizi periodičnih obraćuna privrednih organizacija, koju je izradila Služba društvenog knjigovodstva-filijala Šibenik, proizlazi da su šibenski privredni kolektivi u prvom polugodištu ove godine ostvarili ukupan prihod od 36 milijardi i 300 milijuna starih dinara. Prošle godine u istom razdoblju ukupni prihod iznosio je 26 milijardi i 900 milijuna dinara. To znači da je ukupni prihod ove godine povećan za 34,9 posto.

Porast ukupnog prihoda u pojedinim privrednim granama kretao se ovako: u industriji je povećan za 30,8 posto, u poljoprivredi za 63,6 posto, u Šumarstvu za 50 posto, u građevinarstvu je manji za 12,5 posto, u saobraćaju je ukupni prihod povećan za 29 posto, u trgovini za 37 posto, u zanatstvu za 30 posto, itd.

Za privredu u cjelini indeks utrošenih sredstava jači su od ukupnog prihoda, pa je stoga indeks neto-produkt znatno zaostao. To ukazuje na pojavu teškoča upravo u najznačajnijim oblastima privrede: u industriji, građevinarstvu, saobraćaju i zanatstvu.

(B)

Evo podataka koji o tome govore. U odnosu na prošlu godinu (indeks 100) ukupan prihod u industriji povećao se za 31 posto, ali je u istom razdoblju utrošeno 39 posto više sredstava, pa je radi toga neto-produkt porastao za samo 10 posto. Sagledavajući čitavu šibensku privrednu, dolazi se do podataka da je ukupni prihod povećan za 35 posto, ali je utrošak sredstava povećan za 40 posto, pa je ukupni neto-produkt veći za 24 posto. Povoljniji odnos u tom pogledu zabilježen je u trgovini i poljoprivrednim zadrugama.

* * *

»Jadrija«, »Zmajan« i »Tijat« — brodovi ustanovljeni »Zelenila« prevezli su na kupalište »Jadrija« do sada oko 138 tisuća osoba. Iako podaci još nisu srednji, ovogodišnji broj posjetilaca »Jadrije« veći je nego lani.

Prema obavještenju što smo dobili u upravi »Zelenila«, ovogodišnja kupališna sezona završit će 15. rujna. Ta će ustanova ovih dana raspravljati i o tome da kada će biti u »prometu« izletničke pruge do Kornata i slapova Krke. (B)

U toku ove godine na području šibenske komune otvorene su 33 nove privatne zanatske radnje. Važno je istaći da se radnje ne otvaraju samo u Šibeniku i većim mjestima, nego i u manjim selima (Rupama i Čisti Maloj).

* * *

Učesnici internacionalnog ljetnog muzičkog seminara gostovali su u našem gradu i dali koncert djela Bacha, Čajkovskog, Faurera i drugih skladatelja. Koncertu je prisustvovao relativno velik broj građana.

* * *

Izložba članova Udruženja primijenjenih umjetnosti Hrvatske zatvara se 1. rujna. Na izložbi je triinaest umjetnika prezentiralo oko 70 radova u drvu, keramici, metalu i tekstuлу.

* * *

— Sta ćete u Rouenu? — upita vozač. To je luka, želježnički čvoriste, brodogradilišta! Nema nikakve romantike za mladog turista. Ostanite u Parizu. To je grad gdje se može najskupljije i najtežije boraviti. Kako izaberete, monsieur!

— Stipe ne odgovori, već se zamislji.

— Nema romantike! Možda. Romantika je ovo! — lupi se po džepu.

— Osjeti kako nije bio sasvim iskren.

— U Rouenu — reče — spaljena je francuska nacionalna junakinja Ivana Orleanska, mlada pastirica kojoj su »glasovi s neba« naredili da spasi Francusku!

Vozač zagleda časak u Stipu, pa kimne glavom: »Samo, vi ne idete onama radi

Povodom javnih diskusija i napisu u našem listu

SLUČAJ JOSIP CRLJENAK I OKO NJEGA

U posljednji mjesec dana održane su dvije konferencije članova SUBNOR-a, jedna na novou gradske, a druga III mjesne organizacije Šibenik. Premda se zamislilo da je pametno da se sa odlukama IV sjednice CK SKJ upoznaju i članovi te boračke organizacije, iako ih je veća većina proradivala te materijale u svojim osnovnim organizacijama SK i u radnim kolektivima, postavljanja predsjednika Općinskog odbora, koji je dao ton jednoj konferenciji, i diskusije pojedinaca - nisu bili na svome mjestu.

Umjesto da se zbilja svi okreñemo licem u lice i otvoreno gledamo istini u oči, da uočimo sve nedostatke i ocijenimo koji su u našoj 20-godišnjoj borbi skinuti s dnevnom reda, pa da se prihvati rješavanja onih koji su aktuelni, pojedinci su htjeli da se nabacuju uvredama. O tim pojedincima i njihovoj »želji da se slabosti otklone želim dati objašnjenje.

Na poznatoj konferenciji članova SUBNOR-a grada Šibenika, održanoj 25. VII 1966. godine u Šibeniku, i na konferenciji III mjesne organizacije SUBNOR-a Šibenik, održanoj 23. VIII 1966. godine, Vicko Šprljan je iznio neistinu i laži. Optužavao je organe koji su vodili postupak u slučaju Jose Crnjaka, zločinca iz Vodica, i pojedince, među kojima i mene - bez ikakva razloga.

Da bi javnost bila upoznata o kakvom se zločincu radi i koji su to komunisti koji ga štite, iznijet će neke detalje. Joso Crnjak bio je partizan. Poznavao je velik broj aktivista i suradnika NOP-a u Vodicama. Znao je da mnoge bunkere i skloništa u koje su se, u datim situacijama, skrivali naši drugovi ili u kojima se sklanjao materijal. Njega su Talijani uhapsili početkom veljače 1943. godine. Bio je kukavica i sve je priznao neprijateljima. Pošto je mnogo znao, bio je Talijani veoma dragocjen za razbijanje NOP-a u Vodicama. Pomoću njega otkriveni su mnogi aktivisti NOP-a, koji su Talijani zatim ubili. On je sasvim omrznut kod Vodičana i pravilno je da ga svi ljudi mrze. O tome govoriti i jedan talijanski dokument, čiju sam kopiju dao Vicku Šprljanu, a govor i očevici zločina. Taj zločinac bio je u rukama naših boraca po kapitulaciji Italije, rujna 1943. godine, pa umjesto da ga privreda zasluzenoj kazni - pustili su ga da ode u Italiju, gdje je oformio obitelj i stekao veliko imanje. Kod njega su pojedinci, na žalost i članovi SK i boriči NOR-a - odlazili potajno, da od njega nešto dobiju. Nakon oslobođenja, kada je bilo aktuelno da se takvi zločinci kazne i u odstupnosti, Vicko Šprljan je bio predsjednik Okružnog suda u Šibeniku i načelnik Odjela unutrašnjih poslova, ali je propustio da to učini. Sticajem okolnosti, a po zadatku što ga je dobio od organa SUP-a, došao je prošle godine u kontakt sa Crnjenkom Tomislavom Markočem. To je i pridonio da zločinac Crnjenko dopadne u ruke organa državne bezbjednosti. U međuvremenu Crnjak je došao u Jugoslaviju sa pasošom i ljetovao u okolici Zadra. Tu je pripremao banke na koje su kriomici išli i neki članovi SK. Usudio se da jedne noći dode i u Vodice, a da

mu ti vajni komunisti čuvaju strazu.

Organ SUP-a, Sud i Javno tužilstvo vodili su postupak, a zadužen je bio Joso Radić da postupak privede kraju. Sastanici su mnogi svjedoci, među kojima i Vicko Šprljan. Ni jedan nije dao izjavu iz koje proizlaze zločini koji nisu po našim zakonima amnestirani i zločinac je bio oslobođen optužbe. Ako je nekome sumnjiivo vođenje postupka, ono uvijek podliježe reviziji, pa neka se ponovo pokrene postupak i kazne oni koji su vodili postupak prošle godine. Ja za sebe kažem da vjerujem organima koji su vodili postupak.

U toj situaciji prošle godine najviše se angažirao Vicko Šprljan, i to više iz ličnih razloga, jer je govorio da je Crnjak prokazao bunker na Šrimi, u kojem su pronađene drugarice, među kojima i njegova žena - koju su strijeljali. To Vicko govoriti, premda zna da je konkretno taj bunker prokazao Talijanima Tome Skroza iz Šrine, koji je zbog tog bio i osuđen. Vicko je vrijedao sve i svakoga. Jednoga poslijepodneva napao je dva puta na Poljani u Vodicama braču Šimu i Josu Alfirevu i umalo se nisu pobili, bez obzira na sramotu što ih je gledalo nekoliko stotina turista i domaćih ljudi. Saznavši za to, pošao sam da pronađem Vicka i otklonim ga iz tuče, da ne izvuče po ledima kao izvješnovo vrijeme prije na Šubićevcu. Kad sam ga našao na Poljani i počeo da ga odstranjujem, njegov nečak je vikao: »Živio fašizam!« i time nanosio još veću sramotu svima Vodičanima. Ja sam napravio prijavu sucu za prekršaje i njegov nečak je bio kažnen, a Vicko Šprljan i Šime Ivas - dosljedni borce - nisu ni prstom makli da se kazni onoga što uživaju neprijateljske parole. Zato?

Nakon toga odlučio se i vratio partisku knjižicu Općinskom komitetu SK, bez ikakva obrázloženja. Radi toga su nastojali drugovi da s njim razgovaraju i da tu knjižicu povuku. Razgovarali su, a posebno sekretar njegove osnovne organizacije Nikica Zenić, ali rezultata nije bilo, već je nakon 10 mjeseci donesena odluka o njegovu isključenju iz organizacije SK.

Scena za odrasle izvest će »KLUPKO« od Pere Budaka, komediju u tri čina »OSKAR« od francuskog spisatelja Claude Magniera i panoramu poezije jednoga od poznatijih mladih srpskih pjesnika Miroslava Antića - »PLAVI ČUPERAK«.

Lutkarska scena izvest će komad »BAJKA IZ KUFERA« od poznatog dječjeg pisca Ljubiše Đokića, a predviđeno je da se izvede i premijera komada »VELIKA UZBUNA« od Milunke Lušić. Pionirska scena dat će premijeru komada »DRUŽBA PIRE KVRŽICE« od Mate Lovraka i poznati komad »TIMUR I NJEGOVA ČETA«.

Šprljan se nije umirio, nego stalno burgija i kleveće. Mene napada da sam ja zaštićivaо Crnjenu, optužuje me da sam od Crnjene dobio na dar frižider, iako, kao moj kućni prijatelj do tada, zna bolje od mene kada i kako sam nabavio frižider. Optužuje me da sam se od njega odvojio i pošao kod Marka Dipala i Tomislava Markoča, drugi put da sam ga pozvao na marendu, a da sam se odvojio i pošao s Paškom Perišom, Markom Dipalom i Tomislavom Markočem. Možda je sve to i bilo, ali se ne sjećam. Pa ako je to i istina, kakvi su to narodni neprijatelji s kojima sam razgovarao, a njega napustio? Predbacuje mi da ja diktiram organizaciji SK u Vodicama, što ni u kojem slučaju nije istina, niti bi rukovodstvo te organizacije to dozvolilo, a neće da govoriti o svojim greškama - koje ruše jedinstvo među Vodičanima i prouzrokuju velike materijalne štete.

Cetvrti plenum kao osnovno predviđa zbijanje naših redova u čvrstoj borbi na svim poljima, a u interesu radnog čovjeka.

Šprljan se nije umirio, nego stalno burgija i kleveće. Mene napada da sam ja zaštićivaо Crnjenu, optužuje me da sam od Crnjene dobio na dar frižider, iako, kao moj kućni prijatelj do tada, zna bolje od mene kada i kako sam nabavio frižider. Optužuje me da sam se od njega odvojio i pošao kod Marka Dipala i Tomislava Markoča, drugi put da sam ga pozvao na marendu, a da sam se odvojio i pošao s Paškom Perišom, Markom Dipalom i Tomislavom Markočem. Možda je sve to i bilo, ali se ne sjećam. Pa ako je to i istina, kakvi su to narodni neprijatelji s kojima sam razgovarao, a njega napustio? Predbacuje mi da ja diktiram organizaciji SK u Vodicama, što ni u kojem slučaju nije istina, niti bi rukovodstvo te organizacije to dozvolilo, a neće da govoriti o svojim greškama - koje ruše jedinstvo među Vodičanima i prouzrokuju velike materijalne štete.

Ostećenje Šibenskog listu

U »Šibenskom listu« broj 724 od 3. VIII o. g. objavili ste diskusiju druga Duška Relje, člana Općinskog komiteta, na sjednici OK SKH Šibenik, u kojoj je na neistinu i uvredljiv način iznjošvaša shvaćanja o događajima u »Vodovodu«.

Osnovna organizacija SK »Vodovoda« donijela je na svom sastanku od 26. kolovoza zaključak da se preko štampe odgovori na diskusiju druga Relje i pravilno informira javnost o onome o čemu je on govorio, pa molimo redakciju da objavi ovaj odgovor:

Prvo pitanje koje postavljamo drugu Relji jest: koji su to »neki ljudi« koji nisu bili sredstva da orcene »neke rukovodioce«? Jer, u našoj organizaciji nije bilo »nekih ljudi koji su rješavali pitanje »nekih rukovodilaca«, već je to pitanje rješavala na demokratski način cijela partijska organizacija, koja broji 48 članova, i koja je bila jedinstvena u sposobnosti spomenutih rukovodilaca - Lipovića i Dese Arbanasa - a da je zanemarila njihovu pozitivnu stranu. Koja je to naša nešto drugačija razvjeta.

Kada Relja govoriti da su novinari što znači mi - jer mi smo im dal materijale - iznijeli samo jednu stranu medalje, onda su sigurno mislili da je osnovna organizacija iznijela samo negativnosti spomenutih rukovodilaca - Lipovića i Dese Arbanasa - a da je zanemarila njihovu pozitivnu stranu, neka kaže Duško Relja.

Diskusija Duška Relje došla je s odgovorne tribine OK SKH Šibenik da je utoliko dobita na svojoj težini pa je začudjuće kako se nitko nije našao da drugu Relji kaže da njegova diskusija ne izražava stav Općinskog komiteta, jer je Komitet na jednoj od svojih sjednica raspravljao o događajima u »Vodovodu« da Osnovnoj organizaciji svoju podršku.

Još prije četvrtog plenuma naša organizacija SK našla je vlastitih snaga i mogućnosti, a u duhu Osmog kongresa, da raščisti i sa takvim »veličinama« - »nekim rukovodioćima«, te da ih isključi iz partijske organizacije ili pred sudu. Na temelju toga Ivan Lipović je osuđen na godinu dana zatvora, a za tri godine zabranjeno mu je vršenje odgovornih funkcija, dok je Dese Arbanas isključena iz Saveza komunitata (ta je odluka i potvrđena).

Duško Relja kaže da je »trebalo reći nekim ljudima u »Vodovodu« da njihovi postupci nisu ni moralni, ni ljudski, ni partijski, da za njih kaže da ne postoje ličnosti predsjednika općine, sekretara komiteta i drugih.«

O kakvom to moralu želi da nas poduci Duško Relja i kakvi smo to mi neljudi kad smo se osudili izreći presudu na demokratski način tim »nekim rukovodioćima«? Zar smo trebali nashesti insinuacijama Ivana Lipovića i Dese Arbanasa, lažnih svjedoka, nekih »autoriteta« u komuni i izvan nje ići na kompromis?

Relja nam kaže da smo u štampi iznijeli samo jednu stranu medalje.

cijalno osiguranje više trpe te administrativne penzije. Takva vrsta penzioniranja bila je nužna u ono doba, ali je to već o-davna prevaziđeno, i to treba ukinuti. Svaki građanin može da postavi pitanje: zbog čega se Bolanči i neki drugi daju takva vrsta penzije, a na radna mjestra u Općini upošljavaju drugi službenici? O Bolanči kao o čovjeku koji se ne ustručava da vrijedna ljudi bez ikakva razloga, iako s njim nisu ni riječ progovorili - neka govorite kriminalistički organi i oni koji su vodili postupak u vezi s lažnim dokumentima.

Milo Vlahov

RAKO SMO SHVATILI IV PLENUM

U »Šibenskom listu« broj 724 od 3. VIII o. g. objavili ste diskusiju druga Duška Relje, člana Općinskog komiteta, na sjednici OK SKH Šibenik, u kojoj je na neistinu i uvredljiv način iznjošvaša shvaćanja o događajima u »Vodovodu«.

Osnovna organizacija SK »Vodovoda« donijela je na svom sastanku od 26. kolovoza zaključak da se preko štampe odgovori na diskusiju druga Relje i pravilno informira javnost o onome o čemu je on govorio, pa molimo redakciju da objavi ovaj odgovor:

Prvo pitanje koje postavljamo drugu Relji jest: koji su to »neki ljudi« koji nisu bili sredstva da orcene »neke rukovodioce«? Jer, u našoj organizaciji nije bilo »nekih ljudi koji su rješavali pitanje »nekih rukovodilaca«, već je to pitanje rješavala na demokratski način cijela partijska organizacija, koja broji 48 članova, i koja je bila jedinstvena u sposobnosti spomenutih rukovodilaca - Lipovića i Dese Arbanasa - a da je zanemarila njihovu pozitivnu stranu, neka kaže Duško Relja.

Diskusija Duška Relje došla je s odgovorne tribine OK SKH Šibenik da je utoliko dobita na svojoj težini pa je začudjuće kako se nitko nije našao da drugu Relji kaže da njegova diskusija ne izražava stav Općinskog komiteta, jer je Komitet na jednoj od svojih sjednica raspravljao o događajima u »Vodovodu« da Osnovnoj organizaciji svoju podršku.

Nejasno nam je zašto ova diskusija dolazi nakon što je naša organizacija dobila punu podršku od strane radnog kolektiva, OK SKH boračke organizacije, godišnje konferencije SO, nekih organizacija SK i javnosti i, konačno, kada je Lipović osuđen, a Dese Arbanas isključena iz SK. Logično je da ta diskusija dolazi kao pokušaj da se po svaku cijenu rehabilitira Lipovića i Dese Arbanasa. Iz toga razloga teško nam pada Reljinu diskusiju, a vjerojatno i onima koji su nam dali svoju punu podršku protiv svega onoga što se suprotstavlja razvijanju samoupravljanja u našem socijalističkom društву.

Osnovna organizacija SK »Vodovoda« — Šibenik

Usvojen okvirni repertoar

Ovih dana usvojen je okvirni repertoar Centra za scensku kulturu i Festival djeteta za narednu sezonu. Ako ne bude nekih za sada nepredviđenih poteškoća, posjetiocima će imati prilike da vide nekoliko zanimljivih djela.

Interesantno je i to da postoji mogućnost da Centar za scensku kulturu i Festival djeteta u suradnji s RKUD »Kolom« izvede popularnu operetu »SPLITSKI AKVAREL« Ive Ti-jardovića.

To je, kako smo već zabilježili, okvirni repertoar i njegova realizacija ovisiće od njihovih komponenata. Nama se čini da je od posebnog interesa suradnja na realizaciji operete »Splitski akvarel« između RKUD »Kola«, Centra za scensku kulturu i orkestra Garnizona i da bi ona mogla značiti prekretnicu u kulturno-zabavnom životu našega grada. (B)

BILA MU JE 21 GODINA

dataka i dokaza o utvrđivanju zločina okupatora i njihovih pomagača, dana 12. prosinca 1944. godine, u Šibeniku.

»Ja sam vrlo dobro poznavao sada pokojnog Šantića, i pokojnu mu majku Anu, također, jer je živjela u našem komšiluku.

Cesto sam puta zalazila u njihovu kuću.

Sjećam se dobro da je dana 18. kolovoza 1941. godine sada pokojni Šantić bio uhapšen od talijanskih karabinjera i čula sam da ga je vlastima prokazao stariji brat Francopan-Cattarini, inače poznati.

Međutim, drugi dan ujutro, kako sam ja toga ljeta spavala na Šubićevcu, vidjela sam na igralištu »Osvit« mnogo talijanske redovite vojske i karabinjera poredanih, pa sam pomisnila, da će sigurno biti veliko zlo, ali kako sam se bojala stati na prozoru odmašnula sam se, ali ipak provirivala... Bilo je oko 5 sati izjutra, jedva se danilo, mnogo se vojske skupilo na igralištu i oko njega, osobito oko naših kuća. Tu je bilo crnih košulja, karabinjera i policijskih agenata. U naše su kuće baš ulazili agenti i vršili premetanja, te naredili da se dobro zatvore svi prozori i škure. Nakon toga su otisli. Moj muž i pokojni stric gledali su ipak kroz prozor, i vidjeli devet vojnika gdje vrše strijeljanje jedne osobe. Nakon toga su strijeljanog ukrcali u kamion i odveli ga, a mi smo zatim čuli da su to strijeljali Šantića, iž Šibenika. Strijeljanje su obavili vojnici sa crnim kacigama na glavi.«

»... Čim sam izšla u grad, govorili su da je ubijen neki naš čovjek, a kada je sada pokojna Šantić, poslala u zatvor sinu ručak, to su joj tamo rekli, da njega više nema u zatvoru, pa smo odmah svi pomisili da je on strijeljan.«

»Poslije toga grobar Vukičević Stipe, rekao je njegovoj majci, da je stvarno na tuga jutra pokopao sada pokojnog Šantića... Inače, pokojni Šantić, bio je 21 godina, a i majka mu je Ana, i onako već bolesna, malo dana poslije toga preminula više od tuge nego od bolesti, pa tako isti nema više ovdje nikakva roda.«

ja nisam komunista. Njemu bih savjetovao da ide u Komunalni zavod za socijalno osiguranje u Šibeniku i da zatraži o-tinu postupka u tom predmetu, a javnosti neka moja žena ima 31 godinu efektivne službe i 50 godina života i da nema borač

J povodu članka

,Tko odlučuje o integraciji“

Odgovor druga Borisa Kale u »Šibenskom listu« od 17. kolovoza 1966. godine u članku pod naslovom »Tko odlučuje o integraciji« na moje primjedbe na njegov članak »Samoupravljanje protiv objektivnih zakonitosti nema perspektive« (Šibenski list od 31. prosinca 1965. godine), a koje sam iznio u članku »I o integraciji treba da odlučuje radna organizacija« (Šibenski list od 10. kolovoza 1966. godine), dokazuje da je pitanje na koje se odnose moje primjedbe i dalje aktuelno, usprkos tome što sam ih stavio s velikim zakašnjenjem.

Prije svega, odbijam tvrdnju uga Kale o mojim bilo kakvima vrednostima zaključcima u odnosu na njegove stavove u članku »Samoupravljanje protiv objektivnih zakonitosti nema perspektive«, na koje sam dao prijedbe.

Ja sam samo ustvrdio da je av druga Kale suprotan sadašnjem stavu našeg društva kada riječ o tome da bi u slučaju da se radna organizacija ekonomski neopravdano protivi integraciji, trebao da na to bude prisiljena odlukom određenog organa, npr. suda. Drugačije se mogu izraziti, jer i drug Kale da takvog ovlaštenja prema takvoj radnoj organizaciji ima ni jedan organ. Prema tome, njegov stav ide za tim da ide donezen propis kojim će se drediti organ koji će u ime druge autoritativno rješavati o tome.

Neumjesna je primjedba druga ale da pri tome ja nemam svoju stavu, pa istupam sa stavom rušta. Prihvati slobodno i s izmišljanjem stav drugog znači nati ujedno i svoj stav. S druge rane, ja sam izrazio svoj stav i tome da sumnjam u to da će oći do izmjene sadašnjih proračuna društva u tom pitanju.

Smatram da odredbe Ustava oje u svome odgovoru naveo rug Kale – ne pobiju odredbu Ustava koju sam ja citirao, da radni ljudi u radnoj organizaciji odlučuju kako o izdvajaju dijela radne organizacije posebnu organizaciju tako i ojezinu spajaju i udržavaju drugim radnim organizacijama. U dosadašnjoj praksi nije poznat slučaj da je radna organizacija stavljeni pod prisilnu pravu samo zbog toga što je neopravdano odbila da se integrira s drugim radnim organizacijama. Zato sam i iznio svoje mišljenje o tome zašto do sada nasa zajednica nije donijela rješenje na temu kojeg bi bili prisilno rješavani slučajevi neopravdanog opiranja integraciji, oih je bilo i još ih imala, a čak je bilo i slučajeva da su se razrgle neke opravdane integracije. Dakle, ja nisam poricao da postoji problem koji je pojavio drug Kale, već sam pošao da objasnam zašto ga naše društvo rješava na postojeći način.

Upravljanje sredstvima za proizvodnju u društvenom vlasništvu, a koje vlasništvo u sebi osi negaciju vlasništva uopće, e može se shvaćati idealistički, već samo realno. Tim društvenim redstvima upravljaju i u određenim eranicama raspolažu radne organizacije, kojih ima mnogo. Ne su samostalne i samoupravne, i imaju položaj pravnih osoba, te u uvjetima robnog karaktera proizvodnje stupaju međusobno u poslovne odnose. U tim drugim odnosima radne organizacije su dužne da ostvaruju svoj i općedruštveni interes, nito ne ide bez teškoća i proučnosti. O unutrašnjim surrorostima u socijalizmu i njihovu prevazilaženju sažeto je azano u Programu SKJ (izdaje: »Komunist« — Beograd 62. st. 114—117).

Kada sam kazao da »određeno, u odnosu na klasično vlasništvo, preoblikena vlasnička vojska inače postaje u našem društvenom sektoru privrede, naškom sam propustio da riječ »vlasnička« stavim u navodice. Ipak mislim da je i bez toga iz naredne rečenice bilo sano na što sam mislio. Naravno, kad je riječ o društvenom asuštu tada je isključena i omisao o privatnom vlasništvu u pravima radnih organizacija. Zbog toga je više nego jasno kada drug Kale kaže, da u privatnom sektoru vlasta onakvo vlasništvo kakvo Periša želio u društvenom sektoru. Tim više što je u našem društvenom vlasništvu predano i državno vlasništvo socijalističke države, kao posrednik društveno vlasništvo. Iz Uzava slijedi da društveno vlasništvo na sredstvima za proizvodnju nije pravnovlasnička kategorija, nego ekomska. Me-

đutim, ta sredstva koriste društvenopravne osobe, radne organizacije, i prema njima imaju određena prava i dužnosti koji su utvrđeni Ustavom. Prava na njima očito su imovinskog i stvarnopravnog karaktera. Ali nikako to nije i ne može biti vlasničko pravo radne organizacije. Po srijedi je takozvano pravo korištenja, koje ima izvjesne sličnosti s vlasničkim. U tome su neka od »vlasničkih« svojstava na koja sam mislio. Pravno se to danas ne da društvo izraziti, jer je u pravu upravljanja sadržano i pravo korištenja. Ponekad se ta svojstva apsurdno ispolje. To je npr. u slučaju kada se svjesno unište proizvodi koji su proizvedeni društvenim sredstvima za proizvodnju, da bi se održala viša cijena na tržištu ili da se ne bi prodali po cijeni ispod troškova proizvodnje (na primjer slučaj s nekim poljoprivrednim proizvodima).

Na svjesnim društvenim snagama je da te proturječnosti stalno prevladavaju u skladu s objektivnim zakonima kretanja socijalističkog društva. Dakako, za ocjenu važan je cjeloviti socijalistički napredak društva, a ne pojedine deformacije koje ga neminovno prate.

Promišljeni, meni drug Kale podmeće da se ja, svojim stavom u pitanju kada radna organizacija neopravdano neće da pristupi integraciji, zalažem za nju »birokratsku samovolju, stvaranje privilegija na monopolističkom položaju u vidu privatno vlasničkih sebičnosti i partikularizma«, tj. za »takve ekonomskе odnose u našem društvenom sektoru«, te da sam takve koncepte vjerovatno zaštitao i dok sam bio sekretar Općinskog komiteta SK Šibenik. Niti sam branio niti sam braniti one radne organizacije koje ekonomski neopravdano neće da se integriraju. Kao sekretar Općinskog komiteta SK bio sam za svaku inicijativu koja je vodila ekonomski opravdano integraciji, ali sam ujedno bio i protiv svake prisile izvana. U pogledu radnih organizacija koje neopravdano neće da se integriraju već sam se dosta izjasnio. Dodao bih još da baš uvijek i ne moraju u njezinu stavu biti prisutni negativni elementi, kojih navodi drug Kale. Nekad može biti riječi i o nedovoljnom znanju i sposobnosti. Ja ne apsalutiziram radnu organizaciju i ne stavljam je iznad društva, jer je ona njegov sastavni dio, već samo ukazuju na njen položaj i prava što ih joj je dalo društvo u pitanju integracije. Naprotiv, ja sam istaknuo da društvo treba da svojim ekonomskim mjerama ostvaruje uvjete za bržu integraciju. Za mene to nije samo pravno pitanje, već prije svega suštinsko pitanje našeg društvenog sistema.

Proširenu reprodukciju, kao funkciju radne organizacije, nisam ni spominjao, jer se po sebi podrazumijeva, i nju vrše sve radne organizacije koje to mogu. To je logika privredovanja, koja izvire iz materijalne i moralne interesiranosti naših proizvoda. Meni je bila svrha da istaknem kako se, s obzirom na društveno vlasništvo na sredstvima za proizvodnju i obavezu radne organizacije da mora očuvati neumanjenu vrijednost tim sredstvima kojima upravlja, ne dozada osobito teški društveni poremećaj, kada neopravdano odbija da se integrira. Uostalom, kada je riječ o proširenoj reprodukciji, tada iz ocjene koju drug Kale daje o motivima zbog kojih radna organizacija neopravdano neće da se integrira proizlazi da je riječ i o takvim radnim organizacijama koje su sposobno da vrše proširenu reprodukciju.

Lijepo je od druga Kale što mi »još jednom objašnjava neke stvari. On spominje da se u praksi ponegdje koriste općinske arbitraže, koje, po njegovu, izgleda da odlučuju o integraciji. Vjerovatno drug Kale nije

utjecaj na integracione procese opravdan (na primjer od privredne komore, privrednih vijeća), ali konačna odluka o integraciji treba da pripada radnim ljudima u radnoj organizaciji.

Treba zbilja imati smisla za podmetanje pa tvrditi da sam ozlogleden što je on privredu SSSR-u i kod nas (makar i u protiv, ja sam mu zamjerio što stvarno uopće nije ozbiljno razmotrio i usporedio stanje ekonomske teorije i praksu u SSSR-u i kod nas (makar i u okviru jednog članka), a što je mogao, jer je to sam u početku najavio. A onako, citiranje sovjetskog ekonomista ostalo je jednostrano, i ja sam pokušao objasniti zašto, jer nitko ozbiljan danas ne poriče da su ti procesi kod nas prije otpočeli i da je naše društvo u razvijanju samoupravljanja dalje otišlo od drugih u socijalističkim zemljama.

Drug Kale je kao uzgred spomenuo da je taj njegov članak »Šibenski list« preuzeo iz »Samoupravljanja«, jugoslavenskog pulomjesečnika za radničko i društveno upravljanje, u kojem je obavljen 15. XII 1965. godine na prvoj strani, te da nitko u njemu nije video ono što sam je video. Smatram da to nije dozak da li su moje primjedbe na mjestu ili ne. Zar se malo stvari objavi, a da se na njih nitko u vidu pisane kritike ne osvrne. Pretpostavljam da redakcija »Samoupravljanja« objavljuje razna gledišta na probleme samoupravljanja, a koje smatra da ih je korisno objaviti. U »Šibenskom listu« je trebalo biti navedeno da je članak preuzet iz »Samoupravljanja« jer je to obavezno. Ne to radi mene.

Sve ostale podvade, uverljivo omalovažavanje i klevetanje druga Kale na moju adresu, dovoljno o njemu kažu. I ja sam mu u neku ruku veoma zahvalan što je i svojim tonom pokazao tko je tko.

Paško Periša

„Kad mene bude volja“

O situaciji naših željeznica počelo se raspravljati još prije IV plenuma. Povod su bile učestale nesreće na mnogim prugama. Kasnije, te su se diskusije prenijele i na teren odgovornosti i postupaka željezničkih službenika. Toga ima i danas.

Primjer kako se maltretiraju putnici, pa indirektno ugrovava i njihova sigurnost, može poslužiti »incident« koji se 22. VIII dogodio na blagajni željezničke stanice u Perkoviću.

Karte za vlak izdaju se pola sata prije polaska. »Pet minuta prije polaska karte se neće izdavati« — to je istaknuto nad prozoricom blagajne. To je propis željeznice.

Putnici su zato i došli na vrijeme. Vlak je polazio za Šibenik u 11.30. U 11.10 blagajna je bila zatvorena. Kad su neki tražili od šefa stanice da objasni zašto nema blagajnika na šalteru u uredovno vrijeme, odgovorio je da je blagajnik vjerojatno otišao — na marendu!

Kako ga i dalje nije bilo, a vrijeme polaska vlaka sve se više približavalo, to je šef stanice pošao da ga traži.

Štavno, blagajnik je jeo u jednoj gostionici.

Napokon je došao. Ali, već je bilo 11.25. Znači, do polaska vlaka ostalo je pet minuta, onih pet minuta kada se — KARTE NE IZDAJU!

Putnici su bili u nedoumici, da li da uopće traže karte. Jedan od njih ipak je pokušao na prozor blagajne. Blagajnik je otvorio i ljutito zapitao putnika zašto kuca i zašto lupa. Kad je ovaj rekao zašto on još ne prodaje karte i da vlak brzo polazi, blagajnik se izderao: »Prodavat ču karte kad mene bude volja!« Zatim je zaplijio prozoricom. Minutu kasnije ipak je otvorio »šalter« i na svu moguću brzinu počeo ih izdavati.

U međuvremenu je na kolosjek pored putničkog vlaka stigla teretna kompozicija, pa su putnici u najvećoj žarbi morali preskakivati preko platformi teretnih vagona — uz opasnost da padnu i da se povrijeđe. Kad su posljednji putnici ulazili u vlak, on je već kretao. Da li je moglo doći do nesreće, o tome ne treba ni govoriti. J.Č.

Koncerti u Šibeniku

Nedavno je uprava Centra zasambl za staru muziku iz Čehoslovenske kulture i Festival djeteta dobila dopis od Koncertne poslovne Hrvatske, u kojem se nude organizirane gostovanja nekoliko kvalitetnih muzičkih ansambla i solista.

Prema planu što smo ga dobili na uvid, Šibenčani bi u narednoj sezoni mogli slušati veći broj kvalitetnih koncerata. AUSTIN MISCELL, tenor (Engleska), JOSEF SUK, violin (CSSR), Beogradski DUVAČKI KVINTET, JOSÉPH PLON, klavir (SAD), JOSIP KLIMA, violin (Zagreb), SRETNA PAVIĆIĆ, klavir (Zagreb), ROMA JUCKER, violoncello (Švicarska) i PRO ARTE ANTIQUA, an-

Huligani ili siledžije — tko su to? Negdje sam već pročitao taj naslov. On je još u vijek aktuelan, pa i kod nas u Šibeniku. Da pa, čini mi se, htjeli mi to ili ne, da mi u nečemu ipak prednjačimo, a to je nevjerojatan odnos prema mladima, što izaziva neželjene reakcije mlađih prema starijima. O psovkama i prostakim izražavanjima da i ne govorimo. Psi su u kući, u školi, na ulici, na radu, u lokaluu, a kako kažu — i u bogomoljama, i to svih, bez obzira na dob, spol, obrazovanost ili položaj. I što je najgore, roditelji svoju obavezu prema djeci prebacuju na školu, škola na društvo i obratno. Ali, svih smo u jednom složni, uz uzdah: »takva je današnja mladež«, kao da ta mladež nisu naša djeca, i to upravo onakva kako smo ih mi odgojili. Zato se zaista moramo zamisliti gdje su i tko su ti huligani i na kojoj su strani.

Pogledajmo stvari u oči i podimo gradom opet onako na sumice.

Otat i mati intelektualci i dobro poznati građani. Otac kune i psuje po bibliji i katekizmu, kako on u šali kaže, jer je tako naučio u školi, u mladim danaima. Sin upravo upisan u prvi razred srednje škole, ali za stolom nepristajan i prepotentan. Otac, valjda da se u društву pokaže kao dobar roditelj i pedagog, koji sinu uz onaj obaveznih dodatak — tovar je jedan!

A taj »tovar« svome ocu odbrusio kao iz topa: »Ajd' u g...!«

Otat se pravi nevjeste (a meni postaje neugodno), pa i dalje više na sinu: »Šta ti ne čuješ?«

— Ne čuješ ti, veli sin, otvorit će ti uši!

Da ne slušam daljnji tok »odgoja u kući«, odoh u tovernu.

Otat karta, sin, osnovac trećeg razreda, sjedi kraj njega, kibicuje i drijema, jer je već 23 sata.

Od vremena do vremena otac se izdere na sinu: »Ajd' kući, tovar!«

— Neću! — odreže sin i ne miče se.

U međuvremenu karte i psovke pljušte onako sočno kako to samo mi znamo. Vino se toči, a novac se dodaje ispod stola.

Sin sve to upija i kad je poslije pola noći ipak morao kući, kao usput, podvinku ocu: »Stari pijani prasac!«

»Prasac« se na to nije ni osvrnuo, nego je kartao i pio dok ga nisu pijanog odveli kući.

Zis

U »Šibenskom listu« broj 727, od 24. VIII 1966. godine objavljen je članak pod gornjim naslovom.

Zis — važe zapažanje koje iznosite za prodavaonicu mlijeka u svim primjerima je neumjescno i netaćno. Haljine u kojima radimo uvijek su bijele. Prigovor na to nije dosad bilo ni od potrošača ni od sanitarnе inspekcije. Sto se pak tice čepova od bocu za jogurt, moglo se dogoditi da ih djevojka gurne nogom, ali ne nasred ulice, nego uz sam zid prodavaonice. Ne odgovara istini ni to da su stolovi puni mrljica i mlijeka, jer na to posebno pazimo i nikad nismo dobili prigovor.

Muhe, a što mi možemo muhama kad ih ljeti ima mnogo. I tržnica je u blizini, pa ma koliko se mi trudili da ih uništimo, nemoguće ih je potpuno uništiti. Ali, mnogo, mnogo nikada ih nije bilo.

O sredstvima koja su upotrebljavana za osvještenje prodavaonice nije potrebno ni pisati, a što vi ne podnosite miris mlijeca kiseline, za to nitko nije krv.

Na kraju, mlijekara nije parfumerija.

N. R.

NOGOMET

Visok poraz u Borovu

»ŠIBENIK«: Višić, Marenčić, Friganović, Žepina, Miljević, Grgić, Bakmaz, Aralica, Stošić, Ninić, Marinčić.

»BOROVO«: Šakić, Kurbanović, Tomanović, Pulić, Vardić, M. Marjanović, Đorđević, P. Popović, Gotal, Momirski (Karasi), Skeleždija.

Druga utakmica u ovogodišnjem prvenstvu II lige — zapad donijela je igračima »Šibenika« izvjesno razočarenje. Pobjednik nije očekivao, ali se vjerovalo da će naši nogometari »izvući« bolji rezultat od 1:4. Inače, igra je bila na granici prošekja, ali se za pobjedu igrača iz Borova ne bi moglo reći da je nezaslužena. Jedini zgoditak za »Šibenik« postigao je Aralica. Sudio je Rauš iz Varaždina — s greškama.

Šibenski drugoligaš postigao je gol u 26. minuti prvog poluvremena, i to tako što je Aralica s nekim 25 metara prilično jasnim udarcem smjestio loptu iza Šakićevih leđa.

Poslije povratka iz Borova zamolili smo GRGIĆA za kratku izjavu. On je rekao:

— Izgubili smo, ali nismo igrali tako loše. Domaće su bili bolji, ali im je u izvjesnom smislu pomagao i sudac Rauš. Da

SKOKOVU VODU

Talentirani skakači

Ovih dana navratili smo do bazena u Crnici — sjedišta PK »Šibenik«. Cilj nam je bio da obavijestimo čitaoca našeg lista o skakačima u vodu. Razlog posjeti nije čudan kada se zna da su pioniri toga kolektiva dva puta uzastopno osvajali prvenstvo Hrvatske u toj disciplini.

Na bazenu smo zatekli skakače u punom »pogonu«. Obratili smo se treneru STIPI ČIMIRU i zamolili ga da nam kaže novosti iz domena skakačkih disciplina. On je rekao:

— Trenutno nas najviše okupira prvenstvo Hrvatske, koje će se 3. i 4. rujna održati u Zagrebu. Dobro smo se pripremali i vjerujem da uspijeće nisu izostati. Imamo nekoliko talentiranih natjecatelja, i svi su veoma mladi, pa vjerujem da ne grijesim kada kažem da će se za njih čuti i izvan republičkih granica.

Koji skakači putuju u Zagreb?

— Evo njihovih imena: Ivica Baraka, Neven Renje, Davor Baraka, Davor Škugor, Dragan Baljkas, Ivica Peša, Nikša Ercegović i Miljenko Malenica. Svi

su naši obrambeni igrači bili malo prisjebni, rezultat je mogao biti povoljniji za nas. Ja bižio da nas i naša publike podrži kao što je Borovčane podržala njihova. U nedjelju igramo protiv »Borce« na našem igralištu, i ja se nadam pobjedi. (B.)

VATERPOLO

„Šibenik“ - „GAK“ 2:3

Bazen u Crnici. Gledalaca oko 150. Vrijeme nepogodno. Sudac: MIŠO KNEŽIĆ (Šibenik)

»ŠIBENIK«: Nakić, Belamarić, Pema, Baica, Stojnić, Čaleta, Dean, Jerković, Junaković.

Prošlog petka odigrana je na pivalištu u Crnici prijateljska internacionalna utakmica u vaterpolu između domaćeg »Šibenika« i »GAK-a« iz Graca.

RUKOMET

„Metalac“ kasni s pripremama

Naš grad ima dva predstavnika u Dalmatinskoj rukometnoj regiji (»Metalac« i »Galeb«). Ta dva naša predstavnika zauzela su u prošlom prvenstvu četvrtu, odnosno osmo mjesto. Prema mišljenju stručnjaka, ova kluba mogla su se bolje plasirati. To se u prvom redu odnosi na ekipu »Metalca«.

Ovogodišnje prvenstvo u Dalmatinskoj rukometnoj regiji počet će polovinom rujna. Zanimalo nas je kako su se naši predstavnici pripremili. Ovog

puta razgovarali smo s trenerom »Metalca« MIŠOM KNEŽIĆEM.

— Mi smo s pripremama tek počeli, a to znači da kasnimo. Međutim, ja se nadam da će igrači shvatiti da u kratkom vremenu moramo nadoknaditi prepušteno i da će zdušno trenirati.

Kojim igračima raspolažete?

Naša ekipa ima prilično širok igrački kadr. Na samom početku boje »Metalac« branit će Hinko Šarlah, Žarko Čosić, Ante Lasan, Tonči Višić, Pajo Mamuzić, Ante Nikolić, Dragan Korač, Judimil Periša, Goran Radić, Živko Bašić, Bogde Bogdan, Slaven Pema, Rome Vlahov i Danilo Antunac.

Raspolažete II s dovoljno finansijskih sredstava za takmičenje u Dalmatinskoj rukometnoj regiji?

— Sredstva su akutan problem. Da bismo mogli sasvim normalno igратi u Dalmatinskoj rukometnoj regiji, bilo bi nam potrebno oko 1,5 milijuna starih dinara. Međutim, ne mogu sigurno kazati da li će naš pokrovitelj, sindikalna podružnica TEF-a, biti u stanju da dade toliku sumu.

Koje mjesto mislite zauzeti ove godine?

— Sredina tablice ne bi nas razočarala. Međutim, naši igrači nisu bez ambicija i vjerujem da nije neskromno kazati da ćemo nastojati da budemo treći ili četvrti. (D. B.)

KOŠARKA

„Šibenik“ - „Zadar“ II 68:60

»ŠIBENIK«: Lakoš 4, Crljen 4, Cvijanović, Prpa, Bogdan 4, Bujas 7, Luštica 20, Skočić, Škarica 17 i Gulin 12.

»ZADAR« II: Crnadak 10, Bađim 10, Borčul 12, Štrbac 4, Nakić 2, Belić 8, Delarija 2, Žagar 2, Horvat, Pavić i Balač.

Gledalaca vrlo malo. Suci Marotti i Šuperba vrlo dobri.

Na igralištu pred »Partizonom« u nedjelju su košarkaši »Šibenika« osvojili još dva boda, pobijedivši drugu ekipu državnog prvaka »Zadra«.

SPORTSKI MOZAIK

Na državnom prvenstvu u plivanju za starije i mlađe pionire, koje se održava u Beogradu, učestvuju i plivači PK »Šibenik«. Otputovalo je šest plivača i trener Klisović. Nakon prvog dana prvenstva »Šibenik« se nalazi na šestom mjestu, a ukupno učestvuje osamnaest plivačkih klubova.

* * *

Sibenskom drugoligašu prišao je bivši igrač splitskog »Hajduka« Podrug. Taj mlađi igrač branio je u nekoliko na-

vata boje jugoslavenske omladinske reprezentacije. Po formacijskom rasporedu Podrug je branič. Da li će prinova našeg ligaša opravdati povjerenje, viđet ćemo uskoro.

* * *

PK »Šibenik« postigao je u posljednje vrijeme nekoliko odličnih rezultata. Ta činjenica intenzivirala je razgovore o mogućnosti da klub dobije natkriveni bazen. Planovi za to postoje i u upravi vjeruju da će se

njihovoj realizaciji prći uskoro.

* * *

Na posljednjem sastanku takmičarske komisije Dalmatinske košarkaške regije, koji je održan u Drnišu, donesen je nekoliko odluka. Za naše čitaoce najsimpatičnija je vijest da je taj organ ekipu KK »Šibenik« proglašio za najdiscipliniraniju momčad u prvom dijelu prvenstva Dalmatinske košarkaške regije.

Mladim košarkašima i njihovu treneru prof. Ivici Slipčeviću to priznanje služi na čast. (D. B.)

URMLI

Zorka Šarić, 58 godina; Romana Frančić, stara 82 godine; Stjepan Batinica, star 82 godine; Stefica Klette, stara 83 godine i Ivo Čišić, 54 godine.

MALI OGLASNIK

Kupujem kuću na području između Šibenika i Zadra. Poželjno uz more. Ponude slati na adresu: DANIEL BARANOVIC, Ratko Skroza i Tanja Antić; Marko Čavrak i Milena Čogelja; Srečko Ljuba i Mira Šutina; Ivan Jurić i Marija Miloš; Vinko Gulan i Nedjeljka Bašić; Josip Pivac i Ema Kojundžić; Nikica Mandić i Marija Višić i Uroš Pisarov i Ksenija Guberina.

PRODAJE SE dvosobni useljiv stan pri obali. Obratite se: Ulica J. Barakovića broj 11

SAOBRAĆAJNE VEZE

VLAKOVI

Za Zagreb u 9.49, 19.08 i 22.42 sati (direktna kola).

Zrćeograd u 19.08 (direktna kola).

Za Split u 2.46, 6.51 i 14.49 sati.

BRODOVI

Rijeka — Bar (brza)

dolazak iz Rijeke srijedom u 4.15 sati.

dolazak za Rijeku četvrtkom u 21.30 sati

Trst — Dubrovnik

dolazak iz Trsta ponedjeljkom i četvrtkom u 4.30 sati

Plivači putuju u inozemstvo

Od osnivanja plivačkog kluba »Šibenik« prošlo je puna trinaest godina. Nekadašnje životarenje zamijenjeno je do našnjim veoma uspješnim nastupima. Dubrovnik i Badija posljednje su »stanice« uspjeha tog markljivog kolektiva. Na veći uspjeh još nije postignut. Plivački radnici uvjereni su da se to dogodi kroz desetak dana — kada će se na bazen u Crnici održati prvenstvo II saveznog plivačkog razreda.

U godini velikih uspjeha PK »Šibenik« imat će svoju prvu internacionalu turneju. Dvanaestog rujna plivači i vaterpolisti ekipa »Šibenika« polaze na turneu po Poljskoj. Sve pojedinosti već su utvrđene. Turneu organiziraju poznati poljski plivački i vaterpolo klub »Slonski« iz Vroclava, koji je govorio u našem gradu u rujnu prošle godine.

Do odlaska na turneu u Poljsku šibenski plivači i vaterpolisti marljivo će se priprema i imati če u nekoliko teških ispitnih susreta. Na turneu u prijateljskoj Poljskoj krenut će ukupno članova kluba. (B.)

ISKRICE

Formacije i deformacije

Deformacija, kako smo obavijesteni, nije bilo svogdje u jednakoj mjeri. Ali, i tamo gdje ih, tako reći, nije ni bilo, neki diskutanti razvježu na sastancima, govore, pričaju i kritiku... Vjerovatno se tu radi o nekim idealistima i naivcima koji bi htjeli da ovaj naš svijet odjednom postane savršen. Oni ne znaju da savršenstvu nema kraja. Isto tako ne znaju — da je nepristojno nekoga grđiti za »sitne nestrašuke (maltretiranja, klevetanja, podmetanja, izbacivanja, privajanja, zloupotrebljavanja...).

Deformacija je riječ koja neugodno zvuči. Nitko ne želi da ima s njom bilo kakve veze, pa čak ni proizvođači deformacija. Da bi se i oni ogradiši od njih, udruže se u formaciju »uokvirenih svetaca«. Takva snalažljivost zasljužuje najveće priznanje.

Ti sveci, za razliku od onih drugih, hodaju, pardon — neki se i voze (društvenim) automobilima, ovom našom crnom zemljom. Uz se uvijek nose neki štap, sličan Mojsiju. Magika štapa sastoji se u slijedećem: »Kada ja rečem da si kriv — onda si, da znaš, kriv — iako nisi.« Poznato je da je Mojsija bio moćan svetac, ali ne u tolikoj mjeri. On je samo držao resor o pitanjima vode. »Vodo, iako tu nisi, procuri ćeš kada ja rečem da jesu.« Tako je nastao njegov poznati izvor vode na Sinajskom polou toku.

Oni koji kritikuju svece bit će kažnjeni i poslati u pakao — u krug kritizera. Tako će svi, i mrtvi i živi, saznati tko su oni i što su oni, bez obzira što te naivčine govore. A dok budu na ovoj crnoj zemlji, sveci će im se grdno sveti. Imaju i pravo. Ti naivci imaju čudnu sliku svijeta. Misle da je dovoljno da su u pravu, pa da istupaju na javnim mjestima protiv tih moćnih formacija. Zanose se time što im podršku daju »obični« ljudi. To su obične djetinjarice! Ne znaju da sveci imaju magične štappe, raznih dužina, debljinu, težinu i boju. A štappe su uvijek, od pamativjeka, imali presudnu riječ u raščišćavanju nekih pojmoveva.

Sveci vode veliku brigu o zbitnosti svoje formacije. U njoj se može pristupiti samo poslije dužeg ispitivanja elastičnosti kičme, smisla za pužanjem i intrigatorstvom. Prate oni i kritizere — s kim hodaju, s kim se druže i razgovaraju. Ne znamo kakvo je ponašanje imao Mojsija, ali ovi sveci se vrlo čudno i nepristojno ponašaju. Vjerovatno ih je iskvario onaj nesretni magični štap, a možda i visoka tehnika.

»Jesi kad i nisi, nisi kad i jesu.« Usljed te fatamorgane zaista je, čovječe, teško odrediti — kada si u pravu, a kada nisi!

Opservator

odlazak za Trst utorkom i subotom u 17. 45 sati (važi do 28. IX)

Rijeka — Bar

dolazak iz Rijeke subotom u 18.15 sati

dolazak za Rijeku ponedjeljkom u 11.15 sati (važi do 26. IX)

AUTOBUSI

Za Zagreb u 19 i 20 sati.

Za Rijeku u 4.15, 8.45, 9.45, 10.50, 11.45, 13, 14.35, 16.35, 19, 20, 21.30, 22, 23.35 sati.

Za Dubrovnik u 3, 5.30, 6, 8.30, 10, 11, 12 i 23.15 sati.

Izdaje i štampa: Novinski izdavačko poduzeće »Stampa Šibenik

Direktor: MIRKO KNEŽEVIĆ

List uređuje redakcijski kolegi — Glavni i odgovorni urednik — JOSIP GRBELJA —

Uredništvo: Šibenik — Ulica Petra Grubišića 3 — Telefonski 25-62 — Rukopis se ne vraćaju.

— Mjesečna pret